

Број/Број: 01/4-50-1-4-35/08
Сарајево/Sarajevo, 04. 12. 2008.

З А П И С Н И К

са 35. сједнице Комисије за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ,

одржане 27. 11. 2008. године, у времену од 10 до 13.30 часова

Сједници Комисије присуствовали су чланови: Садик Бахтић, Лазар Продановић, Велимир Јукић, Адем Хускић и Бајазит Јашаревић.

Сједници нису присуствовали: Златко Лагумџија, Салко Соколовић, Саво Ерић и Драго Калабић.

Сједници су такође присуствовали: Рувејда Алиефендић, координатор економске политике Амбасаде Велике Британије, Мартин Боуен, руководилац тима ДФИД-а, Лариса Лисица, преводилац, Зоран Бркић, виши стручни сарадник Сектора за односе с јавношћу Парламентарне скупштине БиХ, Јозо Крижановић, посланик у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ, Миро Галић, шеф Одјељења финансијске ревизије Канцеларије за ревизију институција БиХ, Ранко Шакота, помоћник министра за трезор Министарства финансија и трезора БиХ, Амела Хасанбеговић, шеф Одсјека у Министарству финансија и трезора БиХ, Аида Османовић, стручни сарадник у Истраживачком сектору Парламентарне скупштине БиХ, те Жељко Космајац, секретар, и Мухамеда Абаз, стручни сарадник при Комисији.

За сједницу је предложен сљедећи

ДНЕВНИ РЕД

1. Разматрање Предлога закона о фискалним касама - прва комисијска фаза (предлагач: посланик Јозо Крижановић);
2. Разматрање Збирног извјештаја Комисије о ревизорским извјештајима финансијског пословања институција БиХ за 2007. годину, с предлогом закључака и системских мјера, те прилозима 1, 2 и 3 уз Збирни извјештај;
3. Разматрање Нацрта смјерница о улози парламентарних комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета (сачинилац: тим ДФИД-а);
4. Текућа питања:
 - Допис жена запослених у институцијама БиХ у вези са обустављањем исплате накнада за породилско одсуство, за примљен 22.10.2008. године;
 - Захтјев Задружног савеза БиХ за суфинансирање из буџета институција БиХ из ставке „Директни трансфери и резервисања са кода 99991“, за примљен 06. 11. 2008. године.

Дневни ред и предлог члана Комисије Велимира Јукића да се 1. тачка дневног реда разматра посљедња на сједници усвојен је једногласно.

Ад. - 2. Разматрање Збирног извјештаја Комисије о ревизорским извјештајима финансијског пословања институција БиХ за 2007. годину, са предлогом закључака и системских мјера, те прилозима 1, 2 и 3 уз Збирни извјештај

Предсједавајући Комисије сматра да је Збирни извјештај о ревизорским извјештајима финансијског пословања институција БиХ за 2007. годину урађен добро, свеобухватно и квалитетно. Посебно се захвалио представницима тима ДФИД-а на техничкој и стручној помоћи коју су дали Комисији у претходном периоду, прије свега у разматрању ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ.

Жељко Космајак, секретар Комисије, захвалио се у име Канцеларије секретара Комисије представницима тима ДФИД-а на изузетно коректној и квалитетној сарадњи коју су остварили у претходном периоду. Такође, упознао је присутне о томе да се у оквиру Збирног извјештаја Комисије о ревизорским извјештајима финансијског пословања институција БиХ за 2007. годину налазе три прилога. Прилог 1 садржи појединачне извјештаје са закључцима за 45 институција БиХ и извјештај Комисије о обављеној ревизији Извјештаја о извршењу Буџета институција БиХ за 2007. годину. У Прилогу 2 дат је преглед најчешће понављаних налаза ревизије финансијског пословања институција БиХ у периоду 2005-2007. године. У Прилогу 3 наведене су препоруке које Министарство финансија и трезора БиХ треба да угради у свој програм креирања прописа и инструкција за буџетске корисника. Канцеларија секретара Комисије је са тимом ДФИД-а урадила табеларне прегледе реализације ревизорских препорука који су обухватили најзначајније податке из извјештаја ревизије за сваког буџетског корисника за период од пет година, тј. од 2003. до 2007. године. Комисија треба да одлучи да ли ће Представничком дому, у прилогу појединачних извјештаја Комисије, доставити и табеларне прегледе реализације ревизорских препорука за сваког буџетског корисника.

Адем Хускић констатовао је да је у 2007. години евидентан и охрабрујући пораст ревизорских „позитивних мишљења“ за институције БиХ и да нема примједаба на предложени Збирни извјештај за 2007. годину. Један од најчешће помињаних налаза ревизора односи се на слабости у примјени прописа из области јавних набавки, па у том смислу треба сачинити предлог измјена и допуна Закона о јавним набавкама БиХ или нови предлог закона о јавним набавкама.

Велимир Јукић истакао је да је постигнут значајан напредак свих институција БиХ у поштовању закона и процедура финансијског пословања и да посебну пажњу треба посветити институцијама које су добиле од ревизора мишљење с резервом, све с циљем отклањања недостатака у пословању и досљедног поступања по препорукама ревизије. Такође, Савјет министара БиХ у наредном периоду треба да се изјасни о питању права запослених у институцијама БиХ на услуге колективног осигурања, како се не би понављали налази ревизора у вези с питањем колективног осигурања.

Бајазит Јашаревић сматра да је постигнут озбиљан напредак у располагању јавним средствима, што је видљиво из ревизорских извјештаја Канцеларије за ревизију из претходних година. Услов за даљи напредак у располагању јавним средствима је доношење новог закона о јавним набавкама који треба усагласити са директивом ЕУ о јавним набавкама, уз обавезно отварање јавне расправе о њему. Нови Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ треба да буде јасан тако да се не понављају раније грешке које су имале институције у вези с питањима разних врста накнада. Комисија треба да сугерише Савјету министара БиХ и Парламентарној скупштини БиХ да се у вези с попуњавањем броја запослених у институцијама БиХ усвоји принцип реалног планирања, а не принцип потребног броја запослених. Постоји велика разлика између потребног броја запослених и

оних које можемо запослити и то је основни разлог губљења ефикасности у одржавању буџета. Такође је увјерен да је све мање пропуста у финансијском пословању институција БиХ који су предмет Тужилаштва БиХ, а више је пропуста унутар институција који су предмет дисциплинске, радне и моралне одговорности државног службеника. Чињеница је да тренутно нема одговорности државних службеника у области планирања и извршења буџета те поштовања процедура јавних набавки, и то је основни разлог за посвећивање посебне пажње дисциплинској одговорности унутар институције која не поступа по препорукама ревизора, те понавља пропусте из године у годину. Потребно је на сједницу Представничког дома на којој ће бити разматрани ревизорски извјештаји позвати представнике 16 институција БиХ које су у претходне двије или три године од Канцеларије за ревизију добиле мишљење са квалификацијом „резерва“.

Лазар Продановић истакао је да је у односу на прошлу годину постигнут значајан напредак у разматрању ревизорских извјештаја, прије свега захваљујући усвојеним Смјерницама за преглед и анализу ревизорских извјештаја, чији је сачинилац тим ДФИД-а, као новој методологији за разматрање ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ. Потребно је размотрити могућност одржавања тематске сједнице на којој би били разматрани ревизорски извјештаји институција БиХ за 2007. годину, јер се ради о важном питању финансијске стабилности и трошењу јавних средстава. Такође, треба испитати који је степен реализације препорука и закључака које је усвојио Представнички дом по ревизорским извјештајима институција БиХ за 2006. годину. Потребно је више инсистирати на дисциплинској одговорности у институцијама БиХ које из године у годину понављају пропусте у финансијском пословању и не поступају по ревизорским препорукама.

Предсједавајући Комисије предложио је да Комисија уз Збирни извјештај за 2007. годину усвоји два закључка. Првим закључком предлаже се Колегијуму Представничког дома да закаже тематску сједницу Представничког дома на којој би био разматран Збирни извјештај за 2007. годину, а другим закључком сугерише се Представничком дому да на сједницу на којој ће бити разматран Збирни извјештај обавезно позове представнике 16 институција БиХ које су у претходне двије или три године добиле мишљење с квалификацијом „резерва“. Мишљења је да су добри закључци Комисије којим се тражи од Савјета министара БиХ да до краја текуће финансијске године размотри ревизорске извјештаје за 2007. годину и којим се задужује Савјет министара БиХ да до краја текуће године достави Предлог измјена и допуна Закона о јавним набавкама БиХ или нови Предлог закона о јавним набавкама.

Нагласио је да је Комисија у поједничним извјештајима за институције БиХ код којих се понављају налази ревизије двије или три године тражила да менаџмент унутар институције утврди дисциплинску одговорност и да сачини акциони план за отклањање пропуста и недостатака наведених у ревизорском извјештају за 2007. годину.

Након расправе, чланови Комисије једногласно су усвојили Збирни извјештај о ревизорским извјештајима финансијског пословања институција БиХ за 2007. годину, с предлогом закључака и системских мјера, те прилозима 1, 2 и 3 Збирног извјештаја. Такође, једногласно су усвојили сљедеће закључке:

1. Комисија предлаже Колегијуму Представничког дома да, у складу са Планом Комисије, Збирни извјештај с његовим прилозима разматра на посебној сједници Дома.
2. Комисија предлаже Колегијуму Представничког дома да на сједницу Дома на којој ће бити разматран Збирни извјештај с прилозима обавезно позове представнике 16 институција БиХ које су у претходне двије или три године добиле мишљење са квалификацијом „резерва“, а на које је Канцеларија за ревизију институција БиХ скренула пажњу.

То су сљедеће институције:

1. Министарство одбране БиХ
2. Министарство иностраних послова БиХ
3. Министарство финансија и трезора БиХ
4. Управа за индиректно опорезивање

5. Министарство за људска права и избјеглице БиХ
6. ФИПА
7. Канцеларија за ветеринарство
8. Предсједништво БиХ
9. Институција омбудсмена за људска права БиХ
10. Комисија за очување националних споменика
11. Служба за послове са странцима
12. Генерални секретаријат Савјета министара БиХ
13. Министарство спољне трговине БиХ
14. Дирекција за цивилно ваздухопловство
15. Министарство безбједности БиХ
16. Државна агенција за истраге и заштиту.

Предсједавајући Комисије предложио је паузу ради присуствовања чланова Комисије премијери спотова и кратког филма „Enjoy Business Bosnia and Hercegovina“ у организацији Агенције за унапређење страних инвестиција у БиХ (ФИПА). Предлог предсједавајућег усвојен је једногласно.

Сједница Комисије настављена је у 12 часова.

Ад. - 3. Разматрање Нацрта смјерница о улози парламентарних комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета (сачинилац тим ДФИД-а)

Предсједавајући Комисије захвалио се представницима тима ДФИД-а на израђеним смјерницама о улогама парламентарних комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета, које ће у сваком случају помоћи у раду Комисије, посебно на усвајању буџета.

Мартин Бовен изразио је захвалност члановима Комисије на уложеном труду и напору који су имали приликом разматрања ревизорских извјештаја за 2007. годину, те очигледном и евидентном напретку у раду Комисије. Нагласио је да је добро што је Комисија успјела идентификовати проблеме у управљању јавним средствима. Смјернице о улози комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета израђене су с циљем подршке комисијама за спровођење њихових надлежности из области прегледа планова буџета институција БиХ. Идеја је да комисије имају активну улогу у буџетском процесу и да се не умањује улога извршне власти, која треба да припреми предлог буџета. У смјерницама се предлаже да комисије за финансије и буџет израде и представе четири извјештаја о буџетској анализи. Први извјештај Комисија треба да изради до фебруара текуће године те да садржи став Комисије о питањима приоритетне потрошње, фискалне стратегије и економске политике. У другом извјештају Комисија треба да наведе шта су буџетски корисници предузели у смислу поступања по препорукама ревизора. Трећи извјештај треба да обухвати анализу и препоруке Комисије у вези са Документом оквирног буџета институција БиХ и доставља се Парламентарној скупштини БиХ и Савјету министара БиХ до 15. септембра календарске године. Четврти извјештај односи се на препоруке и анализе Комисије о предлогу буџета Савјета министара БиХ за институције БиХ. Смјернице имају за циљ јачање улоге комисија за финансије и буџет у процесу планирања и извршења буџета институција БиХ. Јачање улоге Комисије у буџетском циклусу може се остваривати пружањем савјета при изради Фискалне стратегије и буџетских политика БиХ, пружањем савјета Министарству финансија и трезора и Савјету министара о даљим корацима буџетских корисника као одговор на препоруке комисија у вези са налазима ревизије, прегледом и анализом усвојеног Документа оквирног буџета и анализом нацрта предлога годишњег буџета.

Након расправе, чланови Комисије једногласно су усвојили Смјернице о улози парламентарних комисија за финансије и буџет у процесу израде буџета, које је сачинио тим ДФИД-а.

Ад. - 1. Разматрање Предлога закона о фискалним касама - прва комисијска фаза (предлагач: посланик Јозо Крижановић)

Председавајући Комисије упознао је присутне да је Генерални секретаријат Савјета министара БиХ, дописом од 12.11.2008. године, обавијестио Комисију о ургенцији коју је упутио Управи за индиректно опорезивање БиХ, као надлежној институцији у БиХ за давање мишљења о Предлогу закона о фискалним касама. Такође, Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ је на 40. сједници, одржаној 19. 11. 2008. године, уважио захтјев Комисије за продужење рока за достављање мишљења и одредио да Комисија до 01. 12. 2008. године достави мишљење о Предлогу закона. Мишљења је да се Комисија треба изјаснити у првој комисијској фази о Предлогу закона о фискалним касама.

Ранко Шакота истакао је да је Управа за индиректно опорезивање БиХ одговорила и доставила мишљење о Предлогу закона о фискалним касама Министарству финансија и трезора, те да је наведено министарство 13. 11. 2008. године прослиједило мишљење Савјету министара БиХ. Питање фискалних каса везано је за индиректне порезе и о овом питању ће расправу водити и Управни одбор Управе за индиректно опорезивање. У РС-у је процес увођења фискалних каса прилично одмакао, те ово питање треба ријешити.

Велимир Јукић предлаже да се поново тражи продужење рока за достављање мишљења о Предлогу закона, ако за то постоји пословничка могућност.

Жељко Космајац, секретар Комисије, навео је да је Колегијум Представничког дома уважио захтјев Комисије за продужење рока за достављање мишљења о Предлогу закона и продужио рок до 01. 11. 2008. године. Како Савјет министара БиХ у одређеном року до 01. 11. 2008. године није доставио мишљење о Предлогу закона, а по сазнању да је у току израда мишљења, Комисија је на 34. сједници једногласно донијела закључак којим је поново одгодила расправу о Предлогу закона, те упутила захтјев Колегијуму Дома за продужење рока за достављање мишљења. Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ је на 40. сједници, одржаној 19. 11. 2008. године, уважио захтјев Комисије за продужење рока за достављање мишљења и одредио да Комисија до 01. 12. 2008. године достави мишљење о Предлогу закона. Наведеном одлуком Представничког дома испоштоване су одредбе Пословника Представничког дома и не постоји пословничка могућност за тражење новог продужења рока за достављање мишљења, те Комисији треба да се изјасни о Предлогу закона у првој комисијској фази.

Јозо Крижановић рекао је да је увођење фискалних каса један од битних услова за ефикасну примјену Закона о порезу на додату вриједност који ће довести до повећања наплате пореза на додату вриједност и повећања прилива средстава у буџет. Спровођењем овог закона био би омогућен ефикасан и објективан увид у промет производа, значајно би се сузбила сива економија и олакшао рад пореским службама. Ефекти примјене Закона омогућили би реалнију основу за вођење пореске политике.

Бајазит Јашаревић предложио је да се Комисија о принципима Предлога закона изјасни на овој сједници, те рекао да подржава доношење Закона о фискалним касама.

Адем Хускић сматра да је Комисија била довољно стрпљива и да се на овој сједници треба изјаснити о Предлогу закона у првој комисијској фази.

Лазар Продановић сматра да треба сачекати мишљење Савјета министара БиХ, што би допринијело усвајању Предлога закона о фискалним касама у Представничком дому.

Након краће расправе, Комисија је са три гласа „за“, једним гласом „против“ и једним гласом „уздржан“:

- прихватила принципе Предлога закона о фискалним касама;
- понуђени текст Предлога закона упутила у даљу законодавну процедуру.

Ад. - 4. Текућа питања

Председавајући Комисије упознао је чланове Комисије са дописом жена запослених у институцијама БиХ у вези са обустављањем исплате накнаде за породилско одсуство.

Ранко Шакота навео је да је на прошлој сједници упознао Комисију са активностима које су поводом овог питања предузели Савјет министара и Министарство финансија и трезора, те да је Савјет министара усвојио Информацију о проблему примјене Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ и да се један дио Информације односи на проблеме везане за накнаде за породилско одсуство. Савјет министара је поводом овог проблема усвојио одређене закључке које је Министарство финансија и буџета прослиједило свим буџетским корисницима, са напоменом да Министарство финансија и трезора треба да донесе инструкције које ће бити обавезујуће за све буџетске кориснике, а Савјет министара треба да одреди на који начин ће ријешити проблем породилског одсуства. Мишљења је да ово питање треба ријешити системски и да треба основати одређене фондове на државном нивоу из којих ће се исплаћивати накнаде за породилско одсуство.

Бајазит Јашаревић нагласио је да је на прошлој сједници Комисије упознат о томе да Министарство финансија и трезора исплаћује накнаде за породилско одсуство свим мајкама које су на породилском одсуству, а које имају пребивалиште у кантонима Федерације БиХ који не исплаћују накнаде по наведеном основу. Такође, у парламентарној процедури је предлог измјена Закона о платама и накнадама у БиХ у дијелу који регулише накнаде за породилско одсуство. Предлаже да Комисија упути захтјев домовима Парламента Федерације БиХ с циљем покретања поступка за промјену законске процедуре којом се регулише питања накнаде за породилско одсуство.

Велимир Јукић истиче да је ово типичан примјер различите регулативе у БиХ, којом се регулишу права породиља на накнаду за породилско одсуство. Потребно је ускладити законе, али поставља се питање према којим принципима, односно да ли ће они бити усклађени у складу са одређеним стандардима. Рекао је да је једно од рјешења овог питања предложио г. Јашаревић, али сматра да је боље рјешење да се на основу утврђених стандарда на нивоу БиХ врши усклађивање и да је ово реалан и могућ начин рјешења питања накнаде за породилско одсуство. Питање накнада за породилско одсуство је у надлежности кантона у Федерацији БиХ и ово питање треба ријешити системски на нивоу БиХ, водећи рачуна да се не угрозе права породиља у смислу да износ накнаде за породилско одсуство не смије бити испод минимума који ће бити одређен на државном нивоу.

Лазар Продановић против је измјена одредаба Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ којим се регулише породилско одсуство, с напоменом да су кантони у Федерацији БиХ дужни да ускладе и регулишу ово питање на јединствен начин. Мишљења је да би евентуална одлука Комисије којом се женама запосленим у институцијама БиХ исплаћује 100% накнада од њихове укупне плате док се налазе на породилском одсуству била дискриминаторска у односу на 35.000 породиља у БиХ (процјена да БиХ годишње има 36.000 породиља) којим би се накнада исплаћивала на основу кантоналних прописа из области социјалне заштите, а који на различит начин утврђују исплаћивање накнаде за породиље. Такође је навео примјер породиље са Пала која се фиктивно пријавила у Сарајевски кантон, само да би остварила право на мјесечну накнаду коју имају незапослена лица са пребивалиштем у Кантону Сарајево. Ово је примјер који указује да се људи у БиХ фиктивно пријављују и одјављују само да би остварили одређена права.

Након расправе, Комисија је са четири гласа „за“ и једним гласом „уздржан“ донијела сљедећи закључак:

„Комисија захтијева од Савјета министара БиХ да питање накнаде за породилско одсуство жена запослених у институцијама БиХ са пребивалиштем у Федерацији БиХ ријеши на нивоу БиХ с циљем изједначавања накнада по овом основу међу свим запосленицама на државном нивоу.“

Предсједавајући Комисије упознао је Комисију са захтјевом Задружног савеза БиХ за суфинансирање из буџета институција БиХ из ставке „директни трансфери и резервисања са кода 99991“.

Амела Хасанбеговић нагласила је да је Министарство финансија и трезора разматрало захтјев Задружног савеза БиХ за суфинансирање из буџета институција БиХ, те да је Задружном савезу 20.11.2008. упућен одговор и инструкције на који начин и како да се финансира. С обзиром да Задружни савез БиХ није буџетски корисник, није могуће његово финансирање из буџета институција БиХ, што је регулисано Законом о буџету институција БиХ. Наведеним законом прописано је да се тијело или орган који нема статус буџетског корисника финансира преко буџетског корисника у чијем се саставу налази. Задружни савез БиХ је непрофитна организација и може се финансирати у складу са чланом 17. Закона о финансирању институција БиХ, гдје ће се из текућих резерви додјелјивати грант средства подршке непрофитним организацијама, а на основу јавног позива ресорног министарства, у овом случају Министарства цивилних послова, док ће одлуку о финансирању донијети Савјет министара БиХ. Задружни савез је пропустио јавни позив у 2008. години и потребно је да се одазове на јавни позив за наредну годину како би могао добити грант средства.

Бајазит Јашаровић сматра да овакву врсту захтјева за суфинансирање, у овом моменту, Комисија не може подржати.

Након краће расправе, Комисија је подржала став које је Министарство финансија и трезора БиХ заузело разматрајући захтјев Задружног савеза БиХ за суфинансирање из Буџета институција БиХ из ставке „директни трансфери и резервисања“, те ће о томе обавијестити подносиоца захтјева.

Секретар Комисије
Жељко Космајац

Предсједавајући Комисије
мр економских наука Садик Бахтић